

נועם שיח

מאת אב"ד סאנטוב שליט"א

תשובה מיט שמחה

האזינו - שובה תשפ"ז

מכון אפריון לשלמה

לייקווד תשפ"ז

כל הזכויות שמורות

למכון אפריון לשלמה

להוצאת שיחות הרב שלמה זלמן פרידמן שליט"א
אב"ד סאנטוב - לייקווד

הרב פנחס בידרמן - הרב נתן נטע פרוש

9996551.z@gmail.com

לקבל גליונות, לנדב גליונות, ולהערות
נא לפנות להנ"ל

קונטרס זה נדבת
הנגיד החסיד המפואר
מו"ה פנחס וואלהענדלער הי"ו
אב"י בלייקווד
לע"נ חמותו האשה החשובה
מרת מינדל קריינדל בת ר' יעקב הלל ע"ה
גלב"ע ט"ו אלול תשפ"ב
ת.נ.צ.ב.ה.

תשובה מיט שמחה

שובה ישראל עד ה' אלקיך (הושע י"ד, ב')

אנו עומדים על מפתנו של ימי התשובה. בימים האלו הוא זמן של תשובה, ותשובה צריך לעשות מתוך שמחה, וכמו שכתב התפארת שלמה (פ' ויגש): ועתה אל תעצבו וגו'. הנה ועתה הוא לשון תשובה לכן אמר אעפ"י שאתם צריכין לשוב בתשובה על המעשה הזה אשר עשיתם. אך אל תעצבו לא בעצבות הוא דרכי התשובה כי התשובה היא מצות עשה מן התורה וצריך לעשותה בשמחה כמו שכתוב עבדו את ה' בשמחה. ולכך ועתה הוא לשון תשובה, כי הבע"ת צריך לומר מעתה הנני שב הנני חוזר בתשובה ולא אשוב לכסלה עוד רק עתה אחיה ברוך ה' מהיום והלאה.

וכן פירש הרה"ק משינאווא זי"ע (דברי יחזקאל פ' ויגש) את הפסוק הנ"ל "ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם", על פי מה דאיתא במדרש (בראשית רבה כ"א, ו) "אין ועתה" אלא לשון תשובה, והיינו אף בשעה שעוסק בענין ועתה, תשובה על עוונותיו ורוב פשעיו, ג"כ "אל תעצבו", לא יעשה זאת מתוך עצבות ומרירות הלב, כי לא כך הוא דרכי התשובה, אלא יתחזק בשמחה רבה.

בספר באר משה (קאזניץ, פ' משפטים) מביא בשם הרה"ק הרבי ר' זושא זי"ע לבאר את הכתוב (תהלים קכ"ו, ה'): הזורעים בדמעה ברנה יקצורו הלוח ילך ובכה נושא משך הזרע בא יבא ברנה נושא אלומותיו, "הזורעים" היינו אלו שיש להם חטאים, יש להם ב' אופנים של עשיית תשובה, א'. "בדמעה", היינו תשובה מתוך בכי ודמעה. ב'. "ברנה", תשובה מתוך שמחה, "הלוח ילך ובכה" – אלו העושים תשובה ע"י בכיה, "נושא משך הזרע", מוציאים כפי

הכוחות שהכניסו בתשובתם, "בא יבוא ברנה" – אלו שעושים תשובה מתוך שמחה, "נושא אלומותיו", תשובתם נושאת אלומות של פירות יותר ויותר מהכוחות שהשקיעו.

כ"ק הגה"צ בעל ויחי יוסף מפאפא זצ"ל שהה בצל הקודש של הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זי"ע בימים הנוראים של שנת תרפ"ז שנתו האחרונה של הרבי מהרי"ד. וסיפר, שלפני אמירת ברכת שהחיינו אמר המהרי"ד בטעם הדבר מדוע מברכים עתה ברכה זו שנתקנה בעיקרה על דברי שמחה, לפי שמצות התשובה צריכה אף היא להיעשות מתוך רוב שמחה.

סיפר הרה"ק רבי איתמר וולגלרנטר זצ"ל (ספר משמרת איתמר פ' חיי שרה), ששמע מרבו הרה"ק החוזה מלובלין זי"ע, שהתפלל על התשובה וביקש שיזכה לעשות תשובה מתוך שמחה והרחבה ולא מתוך דוחק ויסורים ח"ו, ואמר ששמע מפיו שאמר, ששמח מאוד על המתנה שנתנו לו מן השמים שכל והארה לדעת להתפלל באופן הזה, כי זה זכות גדול לעשות תשובה מתוך שמחה, שאז התשובה חשובה הרבה יותר.

הרה"ק מהר"ש מבאבוב זצ"ל דיבר פעם בקדשו (ר"ח אלול תשמ"ח) שאביו הגדול הרה"ק ה"קדושת ציון" מבאבוב הי"ד היה

נוהג בכל יום מימי חודש אלול לאכול שזיפים [פלוימען], ומקורו הוא מהרה"ק מצאנו זי"ע שאמר, שאכילת שזיפים מסוגל לשמחה, ועל כן אוכלים אותם בימי חודש אלול שהוא חודש המיוחד לתשובה, שתשובה צריכה להיעשות מתוך שמחה.

יש מקומות מסויימים, אשר בחודש אלול נעשים אנגעצויגען [מתוחים], ועלולים חלילה ליפול מזה לידי עצבות. בין חסידי קוצק היו אומרים על אלול "עצוב" כזה, "אל תפנו אל האלילים"...

בדרשות חתם סופר (צ"ז א' ד"ה לכו אכלו משמנים וגו') פירש, שבימים הנוראים ישלח מקודש עזרו לעורר לב כל ישראל לתשובה, וא"כ בתשובה כזו יש לבעל דין לחלוק ולומר כי לא עשו תשובה רק ע"י התעוררות שלך ולא עינה מלבם, אמנם משום כן מצוה לשמוח בבוא ימים אלו במצות עשה של תשובה, ומשמחת ליבנו ניכר כי שמחים אנחנו לשוב ולחדול מעושק ידינו, על כן חדות ה' היא תהיה מעוזכם, לומר כי אנחנו שמחים שזכינו להתעוררות הלב.

וע"ע בדרשות חתם סופר (שם) שפירש את הפסוק (תהלים י"ד, ז'): מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב ה' שבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל, שיש מעוררים על ישראל "מי יתן מציון וגו' בשוב ה' שבות

עמו", שהקב"ה עושה זאת שישראל ישובו בתשובה, ובעל דין יבא לחלוק על זה שהתשובה לא באה מצדם אלא מהתעוררות של הקב"ה, ועל זה עונים להם "יגל יעקב ישמח ישראל", אמנם התשובה לא משלהם, אבל התשובה הם עושים מתוך שמחה, וזה חשוב לאין ערוך אצל הקב"ה, ומכח זה הם זוכים לכל הברכות.

ואיתא בספר משכנות ישראל (ר"ה עמ' רמ"א) את הפסוק (תהלים פ"א, ד-ה): תקעו בחודש שופר בכסה ליום חגנו כי חוק לישראל הוא וגו', "תקעו בחודש שופר" – חדשו מעשיכם ושפרו מעשיכם, כדאיתא במדרש (ויק"ר כ"ט, ו) "בחדש, חדשו מעשיכם. שופר, שפרו מעשיכם", "ליום חגנו" – לעשות ראש השנה חג ולקיים מצות תשובה מתוך שמחה, "כי" דבר זה, לעשות יום הדין כחג, "חוק לישראל הוא".

ועי' עוד בספר משכנות ישראל (שמע"צ עמ' רס"ד) לרמז את הכתוב בתהלים (תהלים קכ"ו, א-ג) "שיר המעלות בשוב ה' את שיבת ציון", כלומר שלא עשינו תשובה מעצמינו רק הקב"ה עשה שאנו נשוב, ואז "היינו כחולמים", שהיינו ישנים ממצוות והקב"ה בא לעורר אותנו מן השינה, עורר ישנים משנתכם, "אז ימלא שחוק פיננו ולשונו רנה", כלומר אנו צריכים לעשות תשובה מתוך שמחה, ואם "אז יאמרו בגוים הגדיל ה' לעשות עם אלה", מה טעם הגדיל ה' מאחר שלא עשו תשובה מעצמם, ועל זה הוא אומר מ"מ "הגדיל

ה' לעשות עמנו" לפי ש"היינו שמחים", עשינו תשובה מתוך שמחה, ודבר זה הוא מאוד חשוב אצל הקב"ה.

בספה"ק "אהבת שלום" מובא בשם ק"ז השל"ה הקדוש זי"ע, עה"פ (שמות י"ב, ב'): החודש הזה לכם ראש חדשים, ש"ראש חודש" הוא בבחינת התחדשות (ועל דרך זה איתא במדרש (שיר השירים א', ב'): מה יונה זו מחדשת בכל חודש וחודש גורן, כך ישראל מחדשין בכל חודש תורה ומעשים טובים), ובחודש ניסן הרי כל יום הוא בבחינת ראש חודש, דהיינו שבכל יום ויום ישנה למעלה זו שאפשר להתחדש בו, וזהו מאמר הכתוב 'החודש הזה' כולו, הוא 'לכם ראש חדשים', שבחודש ניסן כל יום ויום הוא בבחינת ראש חודש.

והנה ראש חודש הוא זמן תשובה, וכמו שאנו אומרים בתפילת מוסף של ר"ח "ראשי חדשים לעמך נתת זמן כפרה לכל תולדותם". ובאמת מה היא סגולתו המיוחדת?

אלא כידוע שתשובה נקראת "עתה", וכמו שאמרו חז"ל (ב"ר כ"א, ו') אין "ועתה" אלא תשובה, ומפרש הענין בספה"ק ליקוטי מוהר"ן: לפי שזאת היא עיקר התשובה, כי הדרך היחידה לתשובה שלימה היא על ידי שמזניחים את הדרכים הישנות המקולקלות ואין מסתכלים על העבר, רק על העתיד – "מכאן ולהבא" – צמיחה מחדשת ומצב חדש – מעתה הוא מתחיל חיים חדשים בהתחדשות והרי הוא כבריה חדשה.

וזהו אין "עתה" אלא לשון תשובה, כי מזה שהאדם יסתכל לאחוריו על העבר, ויביט אל הדרכים הישנות שבו התהלך, לא יגיע אל התשובה הרצויה, אלא רק כאשר יחליט החלטה נחושה על

העתיד מכאן ולהבא שהוא זורק את הכל מאחוריו, ומאי דהוה הוה ומכאן ואילך חושבנא, אז יוכל להתעלות מעלה מעלה.

ידוע בשם החוזה מלובלין זי"ע, שהיצר הרע מחבב את העצבות שלאחר העבירה יותר מהעבירה עצמה, ולכן אף אם חטא האדם לא יתעצב אלא יעשה תשובה מתוך שמחה.

ומסופר שפעם אחת שאל החוזה הקדוש את תלמידו הרה"ק רבי שרגא פייבל מגריצא זי"ע "היודע אתה מה היה העוון בחטא העגל", רבי פייבל תמה על השאלה הפשוטה, שכן כל בר בי רב יודע שהחטא היה במה שלקחו עגל ואמרו אלה אלוהיך ישראל, והיה זה עוון עבודה זרה שעבדו לאלהי נכר.

אך החוזה מלובלין השיב לו, לא ולא, לא זה היה חטאם, אלא שחטאו בכך שלאחר חטא העגל נעצבו אל לבם והתאבלו, כמו שנא' (שמות ל"ג, ד) ויתאבלו, שזהו חטא נורא, כי אף שחטאו בעבודה זרה, היה להם לשוב מתוך שמחה ורינה ולא מתוך עצבות.

ולמדים אנו מזה לימוד נורא, אם כך הם הדברים בחטא נורא כחטא העגל, קל וחומר בחטאים הפחותים בהרבה מכך, שעלינו לשוב מהם מתוך שמחה ולא מתוך יגון ואנחה.

גיסי הרה"ג ר' אלכסנדר בלויא שליט"א, ראש ישיבת סקווירא במונטריאל סיפר, שזוכר את הזמנים, שהאדמו"ר מסקולען הרה"צ רבי ישעי' יעקב זי"ע, התגורר במונטריאל. בכל יום היה הרה"צ רבי

ישעיי יעקב צועד ברחובותיה של מונטריאל, כשהוא רץ וממהר בדרכו אל הכולל.

הוא היה הולך ברחובותיה של מונטריאל בימות הקיץ עם כזה שמחה של מצוה! עם כזה גאות דקדושה! אף פעם לא היה "פארקוועטשט" [מדוכדך, עם האף למטה] או "אנגעצויגען" [מתוח], ומעולם לא בא בטרוניה. הוא היה רגיל לומר: מיר האבן א זכיה מקיים צו זיין די מצוה פון "ולא תתורו", דאס איז א מצוה ווי אלע מצוות, און דאס דארף געטון ווערן מיט שמחה" [יש לנו זכיה לקיים את המצוה של "ולא תתורו", זהו מצוה ככל המצוות, וזה צריך להיעשות מתוך שמחה]...

הנה יש כלי יקר נורא (בפרשת נשא), על הפסוק (במדבר ו', ט'): וכי ימות מות עליו בפתע פתאום וטמא ראש נזרו, שאם הנזיר נטמא, הוא צריך להביא קרבן "שתי תורים או שני בני יונה", והכתוב מסיים, שעל ידי זה "וכפר עליו מאשר חטא על הנפש".

וברש"י הק' מביא כמה פירושים מה הוא "החטא" אשר בגינו צריך הנזיר כפרה, ואחד מהם "רבי אלעזר הקפר אומר, שציער עצמו מן היין".

ותמה הכלי יקר, שאם עצם הדבר שהנזיר מצער עצמו מן היין נחשב לחטא, אם כן היה על כל נזיר להביא קרבן זה, ולמה מביא כפרה זו דייקא נזיר שנטמא.

ומיישב הכלי יקר, דהחטא שהנזיר הוצרך להביא עליו כפרה, הוא מה "שציער עצמו מן היין", כלומר שהיה לו מזה צער, ותחת אשר לא עבד את ה' בשמחה כי אם בצער, לכך זקוק הוא לכפרה.

הנזיר קיבל את הנזירות מתוך "אנגעצויגענקייט" [מתיחות ועצבים], ולכן נטמא, כי אילו היה שמח בנזירות זו, ומקבל אותה באהבה, אז מן השמים היו שומרים אותו בשמירה עליונה, ולא היה בא לעולם לידי טומאה.

אך מאחר שכן נטמא, זה הגיע לו משום שלא היה שמח בנזירות זו, ולא קיבלה מתוך אהבה, רק קיבל את הנזירות מתוך "פארקוועטשטקייט", "שציער עצמו מן היין", בגין כך הפסיד את השמירה העליונה, וזה גרם לו שנטמא, עד כאן תמצית דבריו.

על הכתוב בפרשת עקב (דברים ח', י"ט) "והיה אם שכח תשכח את ה' אלקיך", ביאר הרה"ק מלובלין זי"ע, דהנה אמרו חז"ל (בראשית רבה פרשה מ"ב, ג') "והיה" הוא לשון שמחה, וזהו "והיה – אם שכח", אם ח"ו ישכחו את מדת השמחה, יבואו מזה חלילה לידי "תשכח את ה' אלקיך", שישכחו לגמרי את השי"ת.

בספר כרם ישראל כ' על מעלת השמחה, שבעת שהיה הרה"ק המאור עינים זי"ע אצל הבעש"ט הק' פעם אחת עמד בעת שהבעש"ט עלה אל העגלה שלו לנסוע לטיול כדרכו בקודש, והרה"ק המאור עינים היה משתוקק מאוד לנסוע בצוותא חדא עם הבעש"ט לטייל, וסבב והלך אצל העגלה ורצה לפעול בזה אצל הבעש"ט שיקבל אותו וצונו בנסיעה הזאת.

כאשר הבעש"ט עלה אל העגלה ענה ואמר להמאור עינים, אברך, אם תגיד לי איזה חילוק יש בין "תיקון לאה" ל"תיקון רחל" אז אתן לך רשות ליסע עמדי, מיד השיב המאור עינים, הנה מה

שפעלה לאה בבכיה, פעלה זאת רחל בשמחה, ותיכף לקחו עמו על העגלה.

בספר נר דוד (סקאליע, תשל"ה) מבאר לפי היסוד מהבאר משה בשם הרבי רבי זושא שהובא לעיל על מעלתה של תשובה בשמחה, שזה ה' מחלוקת יוסף והאחים, שיוסף קיבל מאביו דרך העבודה של שמחה, והשבטים עבודתם היתה בבכי'.

והנה איתא מהרה"ק מאפטא זי"ע (אוהב ישראל, ליקוטים) לבאר את הפסוק (ירמ' ד', כ"ב): חכמים המה להרע ולהיטיב לא ידעו, כי אחז"ל (שבועות כ"ה ע"ב) על הפסוק (ויקרא ה', ד'): או נפש כי תשבע לבטא בשפתים להרע או להיטיב, "להיטיב" שאוכל, "להרע" שלא אוכל. וזהו "חכמים המה להרע", שיודעים לעבוד את ה' בבחינת שלא לאכול, דהיינו בתעניות וסיגופים, "ולהיטיב לא ידעו", לעבוד את השם מתוך שמחה וטוב לב – את זה הם לא יודעים.

ובזה מפרש את הפסוק (בראשית ל"ז, ב'): יוסף בן שבע עשרה שנה היה רועה את אחיו בצאן וגו', ויבא יוסף את דבתם רעה אל אביהם, כי יוסף קיבל דרכו מאביו, כדכתיב (שם, ג'): כי בן זקונים הוא לו, ותרגם אונקלוס "ארי בר חכים הוא ליה", וזהו "יוסף בן שבע עשרה שנה" י"ז בגימ' טו"ב, היינו שעבד את ה' בבחינת "טוב", דהיינו בשמחה, "ויבא יוסף את דבתם רעה אל אביהם", היינו שהגיד לאביהם שהשבטים עובדים את ה' בבחינת להרע, היינו בתעניות ובסיגופים.

סיפר ראש ישיבת רוזין הגה"ח ר' אפרים פישל רבינוביץ זצ"ל, כי פעם בהיות הרה"ק מסאווראן זי"ע אצל הרה"ק רבי מרדכי מטשערנאביל זי"ע, ראה אותו הרה"ק מסאווראן בעת נטילת ידים לסעודה, וראה שהרה"ק מטשערנאביל לא קיים איזה דקדוק מסויים בהלכות נטילת ידים, והרהר על זה, כי לאדם קדוש וצדיק כמוהו איך יתכן שלא ידקדק על דקדוק הזה לקיימו בשלימות.

ויהי אחר ברכת המוציא, ראה איך שהרה"ק מטשערנאביל הרגיש בעצמו שלא קיים את הנטילת ידים בדקדוק הנ"ל, והצטער על זה הרה"ק רבי מוטל צער רב, ונענה ואמר "כל העובר עבירה ומתבייש בה", ומיד באמרו זאת ראו איך שהרה"ק מטשערנאביל מתמלא בוש וכלימה וצער גדול נורא ואיום, וישב כך זמן מסויים בבושת פנים, עד שאח"כ נענה וגמר את המאמר חז"ל (מס' ברכות דף י"ב ע"ב) ואמר "מוחלין לו על כל עוונותיו", ומיד באמרו זאת נתמלא לבו שמחה, ופניו נשתנו לגמרי לטובה בשמחה עצומה.

ואמר על זה הרה"ק מסאווראן זי"ע, כי החלק הראשון, היינו מה שהתמלא בוש וצער נורא על המכשול הנ"ל, זה גם הוא יכול לעשות, אבל את החלק השני, דהיינו שאחרי שהרגיש הרה"ק מטשערנאביל שכבר היה לו בוש וצער נורא, שוב מעתה האמין באמונה שלימה ותמימה שמעתה שוב הוא נקי ומוחלין לו על כל עוונותיו עד שהתמלא שמחה, זה כבר קשה לעשות...

בספר אמרי שאול כתב, דשמחה של מצוה מביא בריאות, ואמר על הברכה שמברכים "אשר ברא ששון ושמחה", "ברא"

לשון "בריאות" הוא, והיינו "ששון ושמחה של מצוה" מביא בריאות לאדם.

בספר עשר אורות הביא בשם הרבי מלובלין זי"ע, ש"חסיד" הוא מי שהוא בבחינת "ילד", מה דרכו של תינוק בוכה ושמח ברגע אחד, כך צריך להיות אדם החסיד בוכה בזכרו חטאיו וגודל שפלתו מה שפגם בשמות הקדושים ב"ה, וברגע אח"כ לשמוח בזכרו את אדוניו שהוא נוצר לעבדו ולשרת ככל אשר צוה בתורתנו הקדושה, כי אחת מהמידות האלה לבדה היא רע מאוד, כי עצבות לבד קשה מאוד, שאפשר ליפול ביאוש חייו, והשמחה לבדה קשה מאוד, מפני שיכול להיות בלא יראה ח"ו, ורק ע"י שניהם יחד יוכל לבוא לידי יראה ואהבה.

בספר מאורי אור הביא בגודל מעלת השמחה, שפעם היה הרה"ק ר' מנחם נחום מטאלנא זי"ע יושב ודורש בשבח השמחה, ומסביר ומראה פנים בטוב טעם במעלת השמחה הנחשבת ליסוד החסידות, פנו אליו איזה מתנגדים ושאלו אותו כיצד יתיישב משנת החסידים זו עם מאמר שלמה המלך ע"ה (קהלת ז', ט'): טוב ללכת אל בית אבל מלכת אל בית המשתה.

נענה לעומתם הרה"ק ואמר, הנה ידועים דברי הרמב"ם בהלכות דעות (פ"ב ה"ב) שכתב, הדרך האמצעית היא דרך הטובה שבכל מדה ומדה, לא יהא בעל שחוק ומהתלות ולא עצב ואונן אלא שמח, ואם היה רחוק לקצה האחד ירחיק עצמו לקצה השני וינהוג

בו זמן רב עד שיחזור בו לדרך הטובה והיא מידה בינונית שבכל דעה ודעה.

נמצא שהאדם המפריז בשמחה צריך לילך לקצה השני במדה מופלגה, וטוב לו שילך לבית האבל שיחזור למדה אמצעית, ואילו זה שמפריז בעצב ויגון טוב לו שירבה לילך לבית המשתה בכדי להגיע למדה הבינונית שבדעותו.

וזהו שאמר שלמה המלך ע"ה בחכמתו, אע"פ שב' מדות המופרזות הם מגונות, מ"מ טוב יותר לאדם המפריז במדת השמחה וכדי להטותה עליו לילך אל בית האבל מאשר זה שמפריז במדת העצב והיגון והוא נצרך לילך לבית המשתה בכדי להטות דעתו למדה בינונית....

סיפר לי הרה"ח ר' שמעון גרינוואלד הי"ו משב"ק אצל הגה"ק מראחמיסטריווקא זי"ע, שפעם בחול המועד סוכות התקיימה "שמחת בית השואבה" במחיצתו של הרבי, והרבי נענה לעומת החסידים בלשונו הצח והמתוק ואמר "יום טוב סוכות הוא זמן שמחתנו, ויש מצוה להיות בשמחה, אמנם צריכים לראות ולהיזהר, שהשמחה לא תבא אצל האדם רק מחמת זה שהוא רוקד ב"שמחת בית השואבה" לקול צלילי שיר וזמר, אלא צריכים להיות בשמחה משום שהיום הוא יו"ט, ואדם שמח – א פרייליכער מענטש – הולך לרקוד"....

מספרים, שהרה"ק רבי איציקל מפשעווארסק זי"ע שהה פעם בתשעת הימים במקום מנוחה, ושם שהה גם הרה"צ רבי יענקל' מילר אב"ד יארמע שליט"א. בהגיע ליל "תשעה באב" כיבד הרה"ק מפשעווארסק את אב"ד יארמע לקרוא את ה"קינות".

הרה"צ אב"ד יארמע הביע את פליאתו בפני רבי איציקל מדוע נבחר דייקא הוא לקרוא את ה"קינות"?

השיב לו רבי איציקל: מ'דארף טאקע קלאגן אבער מ'דארף זיין בשמחה, דו ביסט א פרייליכע מענטש! [אכן צריכים לקונן אבל צריכים להיות בשמחה, אתה הנך אדם שמח]...

ואכן, אב"ד יארמע הקריא את ה"קינות", אך לקראת סיום הקינות "חרג" קצת... אחר כך אמר לו רבי איציקל: פוין געזאגט, אבער מ'דארף נישט איבערטרייבן [אמרת טוב, אבל אין צריכים להפריז על המידה]...

אין אמעריקע איז גענוג טונקל

הגה"צ אב"ד סאנטוב

(גליון נועם שיח סאנטוב, פ' דברים תשפ"ו)

מ'דערציילט אז ווען כ"ק אדמו"ר מסקאליע זי"ע איז אנגעקומען קיין אמעריקע האט ער אנגעהויבן פירן שלש סעודות מיט די לעקטערס אנגעצינדן, אנדערש ווי פריער, ווען זיין מנהג איז געווען צו פירן שלש סעודות אין דער טונקל.

ווען מען האט געפרעגט דעם רבי'ן פארוואס ער האט משנה געווען פון זיין מנהג, האט ער געענטפערט: דא אין אמעריקע איז גענוג טונקל אינדרויסן, זאל כאטש זיין לעכטיג אינעווייניג...

בחדשות הקודש

פרייטאג פרשת נצבים וילך • כ"ב אלול תשפ"ו

הרה"ג ר' שלמה זלמן פרידמאן שליט"א אב"ד סאנטוב אין זיין גליון נועם שיח ציטירט אן אינטערעסאנטע עובדא בשם האדמו"ר מוויזשניץ מונטריאל איבער אנגעבן א צווייטער איד צום פאליציי אין אן אויסנאם פאל.

די שיטה הקדושה פון הייליגער "תורת מרדכי"

סיפר לי כ"ק אדמו"ר מוויזשניץ-מונטריאל שליט"א, שאחד שאל פעם את אביו, הגה"ק בעל "תורת מרדכי" מוויזשניץ זי"ע: אויב איינער ווערט חלילה טערארערזירט דורך א צווייטע איד, צו ער מעג אים אנגעבן צום פאליציי? [אם אחד מאוים חלילה על ידי יהודי אחר, האם מותר לו למסור אותו למשטרה].
והשיב לו הרבי מוויזשניץ זי"ע: צו ער מעג?? ער מוז!! [אם מותר לו?? הוא מחויב!!]...

אוהב את ישראל

לפני כמה שנים, זכיתי להיכנס אל הקודש פנימה, אצל מרן אדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א, בליל ערב יום הקדוש, ובשעה שהייתי בחדר, צלצל הטלפון הפרטי של הרבי שהיה מונח על השולחן. הרבי הרים תיכף את הטלפון, ומן העבר השני של הקו היה גיסו כ"ק אדמו"ר מסאטמאר שליט"א.

הרבי אמר מיד "סאטמער'ער רבי, איר האט מיך אויסגעכאפט!" [הרבי מסאטמאר, הקדמתם אותי]... ואז שמעתי איך שהאדמו"ר מסאטמאר הגיב "וואס הייסט איך האב אייך אויסגעכאפט?" [מה הפירוש שאני הקדמתי אתכם]. נענה הרבי "איך האב געדארפט רופן סאטמער'ער רבי ערשט!" [אני הייתי צריך להתקשר אל הרבי מסאטמאר תחילה].

נענה האדמו"ר מסאטמאר "וואס עפעס? איך דארף רופן וויז'ניצ'ער רבי ערשט!" [מה פתאום? אני צריך להתקשר אל הרבי מוויז'ניץ תחילה], וכך התווכחו ביניהם האדמורי"ם משך זמן מה, מתוך חן מיוחד וחביבות נפלאה, מתוך מדבש...

לאחר מכן, דרשו מרנן האדמורי"ם כל אחד בשלומו של השני, מתוך אהבה עצומה, ונפרדו איש מרעהו בברכת "גמר חתימה טובה" וברכת שנה טובה ומבורכת...

שיסעו כולם למאנסי

כאשר נתפרסם מה שאמרתי ברבים, בביהמ"ד הגדול וויזשניץ בעיר מאנסי (בשיעור פרקי אבות ש"ק פרשת ראה תשפ"ו), בענין האחדות והשלום בחצרות הקודש וויז'ניץ, ואודות גודל הזכיה, שיש לאלו המסתופפים בין ה"הייליגע ווענט" [הכתלים הקדושים], אשר ספוגים עם קדושה (עי' נועם שיח כי תצא תשפ"ו, מס' 309, עמוד כ"ב), התקשר עמי כ"ק אדמו"ר מוויזשניץ-ירושלים שליט"א, ואמר לי שנהנה מאוד מהדברים, וכל תיבה ותיבה היא אמת לאמיתה. והוסיף הרבי, שהיות שהוא נוסע בכל שנה לקראת הימים הנוראים לארץ ישראל, על כן הוא מורה לכל החסידים הנשואים באמעריקא, ולכל מתפללי בית מדרשו, שבימים הנוראים, יסעו כולם למאנסי, להסתופף בין ה"הייליגע ווענט" [הכתלים הקדושים], אשר הם ספוגים בכל כך הרבה קדושה...

זה
אמנם בויקרה ובהוצאה
אמנם מושמרה בויקרה
אני בהוצאה נאמן
וכך ה' שמה זמן פנימית, אולי
בויקרה וביקרה
אמנם נאמן ונאמן

ד"ר יצחק מילרמן

צאצאיו של רבי ישראל מויד'ניץ

לחצי חיים מאיר מויז'ניץ

ל"ב מנחם מנדל מוהזשטאט

רבי ברוך פאפירעט

צבא

רבי משה מלוצ'ין

לו חלוצי מייזיקה

דברי חיים סאיר מלייפציג

positive results are

בני רבי ברוך מויז'ניץ

FD-35 (Rev. 5-22-64)

1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 26

09-06-2008

אבד כלי חמדה

הרב יצחק אלפסי ז"ל

מחבר ספר "החסידות מדור לדור" וש"ס

לכבוד

ידידי הרב ר' שלמה זלמן פרידמן שליטא
מגדל הספר, ה'תקל"ח, ו'ה'ת"ש

בצני רב (פטרצ'י) זשמיצ'יץ בטורא אקו

הרב ר' יצחק אלפסי פרידמן, בני צדוק, לזכרה,

שהיה משגיח דור צעה, הוקדו שיעורו של תלמיד

מאד והולך וכן היה לו רק בני זכרון יחיד

במחנה משפחתי קטנים וטלפון וזכרון קודמא

ואחרי זמנם של טהרה וקדושה (אפי)

זמן שלא רק שמו נשכח, אלא

בזכרונותיו, וטלפון ממש לא רק תורה

אלא גם חכמה והליכות חיים.

והי' לו חזו' אצמא זכרון והקדו

וישג' אצמא פני תלמידיו זכרון

וינשאו.

מחירו ומצבו,

י' צל ו'ת"ש

שייער ליל ששי פרשת במדבר \ שבועות תשפ"ו לפ"ק - שע"י הרה"ג ר' מאיר ברוך שטיין שליט"א

דער שיעור ווערט איבערגעגעבן ברבים יעדן ליל ששי (9:15 נאך 9:15 אין ביהמ"ד וויזניץ 53:00)
אויך קען מען דאס איבערהערן אויף קול הלשון 17-1 # 6420-906-18

תורה מגינא ומצלא

איך האב געזען אינעם דער קונטרס נועם שיח, פון דער סאנטובער רב, ער האט ארויסגעגעבן א קונטרס אויף ר' משה פיינשטיין, ברענגט ער אראפ דארטן אן אינטערעסאנטע מעשה, ער זאגט אז ער האט דאס געהערט פון זיין שווער, דאס איז א קראנטע זאך. קעגן איבער ר' משה פיינשטיין'ס הויז איז געווען אמאל א געפערליכע עקסידענט, און מ'האט געזען ל"ע ווי ס'ליגט א קינד דארט אונטער די קאר, און ס'האט נישט אויסגעזען לעבעדיג. מ'איז אריינגעקומען צו ר' משה פיינשטיין מיט א גאנצע בהלה, אז ס'איז א אידיש קינד. האט ר' משה פיינשטיין געזאגט, "פון וואו ווייסט איר אז ס'איז א אידיש קינד?" האט מען געזאגט, "ווייל ס'איז דא א קאפל דארט אויף דער זייט." א קאפל אויף דער זייט מיינט אז די קאפל איז אים אראפגעפלויגן, איז עס א אידיש קינד.

האט ר' משה פיינשטיין זיך נאכאמאל אנגערופן, "ווער זאגט אז ס'איז א אידיש קינד?" האט מען נאכאמאל געענטפערט, "ס'איז דא א קאפל." האט ר' משה פיינשטיין זיך אנגערופן אזוי: "איך האב יעצט געלערנט צוויי שעה תורה לשמה. ס'איז זייער נישט מסתבר אז ווען מ'לערנט תורה לשמה, זאל גלייך קעגן איבער א אידיש קינד ווערן אראפגעקלאפט. איך זאג אייך נאכאמאל, מ'זאל אונטערזוכן, איך מיינ אז מ'גייט טרעפן אז דאס איז נישט קיין אידיש קינד."

למעשה איז מען געגאנגען קוקן, און ס'איז געווען א גוי'איש קינד. די קאפל איז געווען פון א אידיש קינד וואס איז דארט שנעל אוועקגעלאפן און די קאפל איז אים אראפגעפאלן, און ס'איז געווען א גוי'איש קינד וואס איז געווארן אראפגעקלאפט.

נעשה בריה חדשה

דברי התעוררות לפני אמירת סליחות

מוצש"ק נצבים-וילך תשפ"ו

מ'האלט שוין געציילטע טעג פאר ימים הנוראים. אין געציילטע מינוטן גייט מען זאגן די ערשטע סליחות. געוואלד! ווי האלט מען אויף די וועלט! מ'האט אזוי פיל מתקן צו זיין! ס'איז דא אזוי פיל ארבעט! שווערע ארבעט! וואו פאנגט מען אן? וואו לאזט מען אויס? מ'קען נישט טוישן א מענטש איבער נאכט! [עומדים כבר ימים ספורים לפני הימים הנוראים. בעוד רגעים ספורים הולכים לומר את הסליחות הראשונות. געוואלד! היכן אוחזים בעולם! יש כל כך הרבה מה לתקן, יש כל כך הרבה עבודה, עבודה קשה! היכן מתחילים? היכן מסיימים? אי אפשר לשנות בן אדם בלילה אחד].

סיפר לי הגה"צ דומ"ץ טאהש קרית יואל שליט"א, שהיה פעם בחור בישיבה שהתחנך להמגיד שיעור שלו, וכעבור שעה קלה הודיעו לו שהרבי (הרה"ק מטאהש זי"ע) קורא אותו אליו. הבחור נבהל מאוד, כי הבין שהיה כאן "מסירה" והודיעו לרבי על חוצפתו. הוא התחיל לרעוד בכל גופו כי מי יודע מה הרבי הולך לומר לו, וניגש לבחור מבוגר לשאול מה עושים. הבחור הרגיע אותו, ואמר לו שמיד כשיכנס לחדר הרבי יאמר "רבי! אני מקבל עלי שמעתה אני יהיה טוב, רבי איך וועל שוין זיין גוט" - והכל יסתדר.

ואכן, מיד כשניגש לחדר הרבי פתח הרבי את הדלת, וכשהבחור ראה את הרבי בפנים חמורות החל מיד לרעוד, ובקושי הוציא את המילים האלו מפיו, "רבי אני מקבל על עצמי בע"ה שמעתה אני יהיה טוב". כשאך שמע הרבי את דבריו, היה אצלו בחינה של "פושט צורה ולובש צורה", הרבי החליף את צורתו וחיוך גדול התפשט על פניו, והגיב "אויב דו ביסט מקבל אויף זיך, ביסטו א נייע מענטש!" [אם אתה מקבל על עצמך, אתה אדם חדש], ומיד הזמין את הבחור בשמחה אל חדרו, ופתח ספרי חסידות ולמד עמו וחיוך אותו מאוד...

סיפר לי אחד מעשה שאירע בתקופה שהרה"ק מסקווירא זי"ע התגורר עדיין בוויילאמסבורג, טרם שייסד את "שיכון סקווירא": פעם נערך בבית מדרשו "ברית", והרבי נתכבד בסנדקאות. כאשר הרבי נכנס לביהמ"ד, הבחין שהמוהל אינו מגדל את זקנו - אשר בימים ההם היה זה מילתא דשכיחא, אולם להרבי היה מזה עגמת נפש, ולא היה לו חשק להיות סנדק בברית זה. אמנם אי אפשר לבייש את המוהל, ואי אפשר לצער את אבי הבן. הרבי נכנס לחדרו, ומשך זמן התעמק בשרעפיו. לאחר זמן קרא אליו את המוהל, ואמר לו "זאלסטו וויסן, עס שטערט מיר זייער שטארק אז א מוהל גייט אן א בארד, אויב דו גייסט יעצט מקבל זיין, אז פון היינט און ווייטער גייסטו לאזן וואקסן די בארד, דעמאלטס איז בסדר" [דע לך, מפריע לי מאוד, שמוהל אינו מגדל זקן, אם תקבל עכשיו על עצמך, שמהיום והלאה תגדל את זקנך, אז הוא בסדר]. ואכן המוהל קיבל על עצמו...

אשר על כן, בעמדינו כעת לפני אמירת סליחות, און מ'ווייסט נישט וואו אנצוהייבן [ואין יודעים היכן להתחיל], העצה לזה היא, שהאדם יקבל על עצמו **קבלה חזקה**, שמהיום והלאה ישפר את מעשיו, וקבלה זו בודאי תהא רצויה ומקובלת לפני הקב"ה, כאילו שהאדם נעשה בריה חדשה...

דעם רבינ'ס שיטה

דרשה בסעודה רבתי

לאלפי חסידי וויזניץ מא"י ומחול"ל

יום ב' דראש השנה תשפ"ז

באולם הגדול של "בית וויז'ניץ"

קרית וויז'ניץ בני ברק

ביום רביעי העעל"ט (כ"ז אלול תשפ"ו), כאשר הגעתי לארץ ישראל, לשהות כאן בימים הנוראים, זכיתי להיות ב"מושב אורה", ולהיכנס אל הקודש פנימה אצל מרן אדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א.

הרבי היה חלוש, וקיבל אותי כשהוא שוכב, אבל היה בצהלת פנים. כשהרבי ראה אותי, קיבלני במאור פניו, מתוך שמחה עצומה.

סיפרתי להרבי, שלאחרונה הייתי באיזה חתונה, וכאשר נכנסתי ביקשו ממני לרקוד עם החתן. אחד ניגש אל הבעל מנגן, ואמר לו שיתחיל "וויז'ניצער ניגון", והתחיל את הניגון "יש בורא עולם".

הרבי נתרגש מאוד, והרים את שני ידיו, וחייך חיוך גדול, ונענע בראשו "יא יא" [כן כן]... אחר כך הגשתי לפני הרבי את הגליון "נועם שיח - די זיסע יארן - פנימי", אשר הדפסתי במיוחד עבור הרבי במהדורה גדולה, ובכריכה מהודרת. המשמש בקודש הרה"ח ר' בן ציון שטגנר הי"ו, הקריא באזני הרבי בקול רם את הנכתב על גבי הכריכה "נועם שיח - די זיסע יארן - פנימי", והגישו לידי הרבי. הרבי נהנה מאוד, והודה לי, ואמר "דו ביסט מיך מחיה!" [אתה מחיה אותי]...

האמת היא, שמה שהעולם אומרים שהניגון "יש בורא עולם" הוא "וויז'ניצער ניגון", איז נישט קיין ווערטל [זה אינו רק בדרך צחות], הרבי מחדיר בקרב העולם ש"יש בורא עולם"! ראיתי אתמול בספר "שפת חיים" לירח האיתנים, שיצא לאור לאחרונה, משיחותיו של כ"ק אדמו"ר מתולדות משה שליט"א - אשר שלח לי את ספרו בערב ראש השנה - ושם כתב, שהיה פעם בעל דרשן, אשר היה אומר הרבה גימטריאות נאות. פעם אחת אחר שדרש, ניגש אליו אחד השומעים ואמר לו "אלעס קומט דאך אן אויפן זעלבן פלאץ, אז ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו", וואס פאר א נפקא מינה וועלכע וועג מ'קומט אן? [הכל הרי מגיע למקום אחד, ש"ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו", מה נפקא מינה באיזה דרך מגיעים לזה]...

הרבי שליט"א אינו מעוניין כלל לדעת מה המצב שלו! הרבי הולך לבדיקות, וכאשר נכנסים אליו ורוצים למסור לו את התוצאות - הוא אינו מעוניין! הוא אינו רוצה לשמוע!! - כך שמעתי ממקור מוסמך מאד! הלא זה מבהיל על הרעיון! איך שאדם במצב כזה, לא יהיה לו שום סקרנות לדעת את מצבו!!

אלא זה מגיע מכך, שהרבי חי במוחש עם האמונה **שיש בורא עולם**, הרבי יודע שהכל מגיע למקום אחד, ש"אין עוד מלבדו"! ממילא למאי נפקא מינה באיזה דרך מגיעים לזה... האמת היא, שמאז שהרבי התחיל לעשות עסק מהניגון "יש בורא עולם", אכן התפרסם הניגון, והתקבל בכל קצווי תבל. כמעט בכל חתונה רוקדים בניגון זה, ובהרבה מחצרות הקודש התחילו לזמר ניגון זה.

יש עוד ענין שהרבי מחדיר בקרב העולם. דער רבי שליט"א מיט זיין אייגענארטיגע וועג, פלאנצט אריין זיין שיטה, אז דער ענין פון "אין עוד מלבדו", איז שייך נאר פארן הייליגן באשעפער **אליין!** - דער מלך מלכי המלכים הקב"ה! און דער מושג פון "שויתי ה' לנגדי תמיד", איז נישט שייך פאר קיינעם! - קיין שום נברא! - נאר פארן איין איינציגסטע באשעפער אליין, דער אחד יחיד ומיוחד, **ואין עוד מלבדו!**

[הרבי בדרכו הייחודית, מחדיר את שיטתו, שהענין של "אין עוד מלבדו", שייך רק כלפי מלך מלכי המלכים הקב"ה **לבדו**, והמושג של "שויתי ה' לנגדי תמיד", אינו שייך אצל שום אחד - שום נברא - רק אצל הקב"ה לבד, האחד יחיד ומיוחד, ואין עוד מלבדו]...

נישט אזוי גוט

סיפר הרה"ח ר' סנדר סנה הי"ו, מחשובי חסידי וויז'ניץ בוויילאמסבורג, שקודם ר"ה העל"ט (תשפ"ז) נכנס אל הקודש פנימה אצל מרן אדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א, ושאל את הרבי: מדוע אומרים "שנה טובה ומתוקה", הרי זה כפל הלשון, דבשלמא "טובה" בלי "מתוקה", שייך הדבר, כי יש דברים שהם טובים ומועילים, אבל אינם מתוקים ונעימים, כי אין מורגש בהם הטוב, על כן מובן מה שאומרים "שנה טובה ומתוקה", שהטוב יהא מתוק ומורגש, אבל דבר מתוק הוא בוודאי טוב, אם כן למה אין אומרים "שנה מתוקה", שזה כולל הכל?

אלא אמר ר' סנדר: נראה, שיתכן "זיסע יארן וואס זענען נישט אזוי גוט", [שנים מתוקות אשר אינם טובים כל כך], ולכן מבקשים שנזכה ל"שנה טובה ומתוקה" דייקא... ולמשמע הדברים צחק הרבי...

